

Studijní cesta SKIP do slovinských knihoven a jedné italské **[1]**

Autor:

- [DAŇKOVÁ, Jarmila](#) [2]

Číslo:

- [2017, ročník 26, číslo 3](#) [3]

Rubrika:

- [Z odborných orgánů](#) [4]

Klíčová slova:

- [knihovnictví v zahraničí](#) [5], [Slovinsko](#) [6]

Odborná sekce:

- [Komise pro zahraniční styky](#) [7]

Ve dnech 5. až 10. června 2017 se uskutečnila další studijní cesta SKIP pro české knihovníky. Tentokrát byly cílem slovinské knihovny a italský Terst.

Ve Slovinsku je v knihovnách patrný pozitivní a maximálně podpůrný vliv státu, panuje zde obecné povědomí o tom, jak významnou roli hrají tyto instituce ve společnosti. Knihovny jsou vybaveny moderními technickými pomůckami, využívají technologii RFID a jednotný knihovní systém [COBISS](#) [8]. Inspirativní je interiérové vybavení i různorodá činnost směřující k jejich uživatelům. Knihovny se podílejí na doplňování a spravování portálů, např. [BIBLOS](#) [9] (e-knihovna, výpůjčky e-knih), [DOBRE KNJIGE](#) [10] (knihy, které doporučují knihovny svým čtenářům), [KAMRA](#) [11] (digitalizace národního kulturního dědictví) a [GORENJCI](#) [12] nebo [PRIMORCI](#) [13] (bibliografické databáze významných osobností regionu).

První navštívenou knihovnou byla [Osrednja knjižnica Celje](#) [14], jedna z deseti slovinských regionálních (krajských) knihoven. Obývá tři podlaží budovy koncipované jako velký otevřený prostor, který vznikl po dokončení moderní přístavby v roce 2010. Disponuje bohatým fondem regionální a historické literatury sloužící mimo jiné k pořádání tematických výstav a vydávání publikací. Knihovna realizuje řadu projektů: Rosteme s knihou, Čteme psům, Univerzita 3. věku, Miško Knjiško (postavička psa provází děti světem literatury a motivuje je ke čtení). Spolupracuje s řadou zahraničních institucí a společné akce pořádá např. s Velvyslanectvím ČR. Pro společenská setkání, divadla, jazzové koncerty a další pořady využívá rovněž přilehlé venkovní prostory.

[15]

Osrednja knjižnica Celje

[Narodna i univerzitetna knjižnica](#) [16] (NUK) sídlí v Lublani v impozantní budově postavené podle plánů světoznámého architekta Josipa Plečnika v letech 1936–1941. Do roku 1945 sloužila především jako knihovna univerzitní. NUK je ústřední knihovnou sítě veřejných knihoven ve Slovinsku a spadá zároveň do gesce ministerstva školství a ministerstva kultury. V budově jsou původní architektonické prvky i vybavení navržené Plečnikem. Prostory však nevyhovují současným nárokům na fungování moderní knihovnické instituce. Knihovní fondy i pracoviště zaměstnanců jsou rozmístěny na mnoha dalších místech mimo budovu knihovny. Plánuje se sice stavba další budovy, ale její zahájení je zatím v nedohlednu.

Přibližně šestitisícové městečko Grosuplje se může pochlubit opravdu výstavní knihovnou. [Mestna knjižnica Grosuplje](#) [17] je veřejnou knihovnou a zároveň společenským centrem. Sídlí ve dvou budovách, k původní historické přibyla v roce 2007 moderní přístavba s velkými prosklenými plochami. Zatímco v rekonstruované budově je zázemí knihovny, společenský sál, výstavní prostory a historická jizba s původním vybavením využívaná ke společenským setkáním, v nové části je velmi zajímavým prostorem velká čítárna a studovna s obřími lustry, která prochází všemi podlažními.

[18] _ [15]

[19]

Mestna knjižnica Grosuplje

[Knjižnica Domžale](#) [20] je umístěna v prvním patře nákupního centra. Je důležitým komunitním a informačním centrem a poskytuje služby v dalších čtyřech pobočkách v okolních městech a také prostřednictvím bibliobusu. Velkou pozornost věnuje nejrůznějším aktivitám pro děti. K dispozici je celá řada hracích prvků a edukačních pomůcek, např. i v českých knihovnách dobře známé tematické kufříky a batůžky.

[21]

[22]

Knjižnica Domžale

Ve čtvrtém největším městě Slovinska sídlí další z regionálních knihoven – [Mestna knjižnica Kranj](#) [23], ústřední knihovna regionu Gorensko. Spolupracuje se čtyřmi knihovnami v okolních městech, má sedm poboček a bibliobus. Je umístěna v reprezentativní prosklené budově bývalého obchodního domu, využívá zde velkorysé prostory ve třech podlažích. Místo je pro čítárnu s možností sledování televize s výstupem do sluchátek, dětské oddělení s vybavením pro nejrůznější aktivity nebo pro hudební a filmové oddělení. Zajímavé je rozmístění studijních a poslechovcích míst v prostoru s využitím nápaditých a variabilních sestav sedacího nábytku. Knihovna zavedla řadu nových služeb – čtení pro děti a rodiče, knihovna na koupališti, letní čtecí balíčky, zážitkové večery, divadelní

představení – i díky tomu vzrostl zájem mladých lidí.

[24]

[25]

Mestna knjižnica Kranj

Ústřední knihovnou regionu Goriška je [Goriška knjižnica Franceta Bevka](#) [26] v Nové Gorici. Spolupracuje s dalšími třemi velkými knihovnami, má sedm poboček a bibliobus. Architektonicky zajímavá je samotná budova ve tvaru zpola otevřené knihy nebo točité schodiště, které propojuje dvě podlaží. Podzemní přednáškový sál slouží k pořádání vzdělávacích a kulturních akcí a bonusem je přilehlý venkovní prostor s vodními plochami. Knihovna spolupracuje s městskou knihovnou v italské Gorizii, kde žije slovinská menšina. Mimo jiné realizuje projekt pro školy Rosteme s e-zdroji.

[27]

Goriška knjižnica Franceta Bevka

V přímořském letovisku Piran působí [Mests \[28\]na knjižnica Piran / Biblioteca Civica Pirano \[28\]](#), která je zároveň komunitním centrem. Od roku 2009 má pobočku v městečku Lucia. Skladbu knihovního fondu a nabídku služeb knihovny ovlivňuje bilingvní charakter oblasti, kde žije italská menšina. Pořádá výstavy (fotografie z filmů českého režiséra Františka Čápa), setkání s autory, pohádkové kvízy pro děti.

Symbolickou tečkou za studijní cestou byla návštěva [Petrarkova muzea \[29\]](#) a [Muzea Jamese Joyce \[30\]](#) v italském Terstu.

Na závěr ještě trocha slovinské knihovnické statistiky: Slovinsko má dva miliony obyvatel, 58 hlavních knihoven, z toho deset regionálních (krajských) knihoven, 269 poboček, 13 pojízdných knihoven s 699 zastávkami, 23 % obyvatel je registrovanými čtenáři a 65 % obyvatel je uživateli knihoven.

Fotografie pořídila Jarmila Daňková z Městské knihovny Jihlava.

URL zdroje: <https://bulletinskip.skipcr.cz/vsechna-cisla/prohlizet-cisla/2017-rocnik-26-cislo-3/studijni-cesta-skip-do-slovinskykh-knihoven>

Odkazy

[1] <https://bulletinskip.skipcr.cz/vsechna-cisla/prohlizet-cisla/2017-rocnik-26-cislo-3/studijni-cesta->

skip-do-slovinskych-knihoven

- [2] <https://bulletinskip.skipcr.cz/vsechna-cisla/autori/dankova-jarmila>
- [3] <https://bulletinskip.skipcr.cz/vsechna-cisla/prohlizet-cisla/2017-rocnik-26-cislo-3>
- [4] <https://bulletinskip.skipcr.cz/vsechna-cisla/rubriky/z-odbornych-organu>
- [5] <https://bulletinskip.skipcr.cz/vsechna-cisla/klicova-slova/knihovnictvi-v-zahranici>
- [6] <https://bulletinskip.skipcr.cz/vsechna-cisla/klicova-slova/slovinsko>
- [7] <https://bulletinskip.skipcr.cz/vsechna-cisla/odborne-sekce/komise-pro-zahranicni-styky>
- [8] http://www.cobiss.si/cobiss_eng.html
- [9] <https://www.biblos.si/>
- [10] <https://www.dobreknjige.si/>
- [11] <https://www.kamra.si/>
- [12] <http://www.gorenjci.si/>
- [13] <http://www.primorci.si/>
- [14] <https://www.knjiznica-celje.si/>
- [15] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/220/dankova1.jpg>
- [16] <http://www.nuk.uni-lj.si/>
- [17] <http://www.gro.sik.si/>
- [18] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/220/dankova4.jpg>
- [19] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/220/dankova5.jpg>
- [20] <http://www.knjiznica-domzale.si/>
- [21] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/220/dankova2.jpg>
- [22] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/220/dankova3.jpg>
- [23] <https://www.mkk.si/>
- [24] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/220/dankova6.jpg>
- [25] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/220/dankova7.jpg>
- [26] <http://www.gkfb.si/>
- [27] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/220/dankova8.jpg>
- [28] <http://www.pir.sik.si/>
- [29] <http://www.museopetrarchesco.it/>
- [30] <http://www.museojoycetrieste.it/english/the-trieste-of-james-joyce/>